ACC. N:R M. 11007:1.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

1.

Fria uppl.

Gamla Seder och bruk.

På skärtorsdagsmorgonen brukade man sätta stål i gödselhögen, t. ex. en lie. Detta skulle skydda kreaturen mot förgörning, förtrolning.

Vidare skulle man av spillningen (gödsel) denna dag kasta på vägen i ladugården, till skydd mot ombetet bland djuren under året. Om koma råkade ut för ombetet, skulle man ge dem något av denna gödsel blandat med en del av messmaskästen. (midsommarkvasten.)

För att skydda djuren mot olyckor, förgörning, o. dyl. brukade man borra ett hål i dörrtröskeln till ladugården, där man hände

ACC. N:R M. 11007:2.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

kvicksilver och täppte igen hålet.

År 1940 fann man ett sådant fall vid bortagandet av en tröskel till ladugården på gården Fröäsen i Virsbanda.

Då en ko efter kalvningen första gången släpptes ut, skulle hon gå över stål (t.ex. en yxa som lades på dörrtröskeln). Detta var för att skydda hennes mjölk mot förgörning.

Vidare skulle man vid inhämningen av den första mjölken (råmjölken) ta till ett mjölkbytten eller spannen, var väl övertäckt, t.ex. med ett förkläde, handduk e.dyl. Även detta som skydd mot förgörning, förhexning.

När kona släpptes ut på bete första gången på våren skulle de

ACC. N:R M. 11007: 3.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

En bit var av den jäckaka (bröd) som legat ovänd på bordet under gilen. En bit av denna kaka, skulle man även lägga i så-skappan då den första gången användes på våren.

Man trodde då på en god skörd.

En ko skulle sinas under full-måne (medan) samt mjölkas första gången på en torsdag, så skulle kalvningen ske under dagen.

En annan veckodag, som man höll på i detta fallet var fredagen. Om inläggningen på en fredag, så kalvar kon på en middag, brukade man säga.